

Ennakkoäänestysasiakirjojen tarkastaminen

Keskusvaalilautakunta 13.03.2025 § 29

692/00.00.00/2024

Valmistelija Hallintosihteeri Leena Räsänen

Keskusvaalilautakunnan on tarkastettava sille sekä aluevaaleissa että kuntavaaleissa saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat (vaalilaki 63 §) ja kirjeäänestysasiakirjat (vaalilaki 66 g §).

Tarkastettavia asiakirjoja saapuu kotimaan yleisestä ennakkoäänestyspaikoista, vaalitoimikunnilta, oman kunnan kotiaänestyksen vaalitoimitsijoilta sekä ulkoministeriön välityksellä Suomen edustoista ja suomalaisista laivoista. Kirjeäänestyksen lähetekuoret saapuvat keskusvaalilautakunnalle suoraan ulkomailta olevilta äänestäjiltä postitse tai kuriiripalvelun välityksellä.

Keskusvaalilautakuntaan saapuneet (ja sille osoitetut) ennakkoäänestyksen ja kirjeäänestyksen lähetekuoret sisältöineen on säilytettävä varmassa tallessa niin, että asiattomien pääsy niiden säilytyspaikkaan estetään. Lähetekuorten säilyttäminen on turvattava heti siitä alkaen, kun niitä alkaa saapua keskusvaalilautakuntaan.

Keskusvaalilautakuntaan saapuneet sekä aluevaalien että kuntavaalien ennakkoäänestysasiakirjat ja kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että perjantaina 11.4.2025 ennen klo 19 saapuneet asiakirjat ehditään niissä käsitellä. Kaikki määräaikaan mennessä saapuneet asiakirjat on ehdittävä käsitellä.

Ennakkoäänestysasiakirjat ja kirjeäänestysasiakirjat on tarkastettava omina kokonaisuuksinaan. Tavoitteena siis on, että tarkastuksen päätteeksi keskusvaalilautakunnalla on:

Aluevaaleissa

- erikseen äänestysalueittain lajiteltuna ennakkoäänestyksen hyväksytyt (ruskeat) vaalikuoret ja
- erikseen äänestysalueittain lajiteltuna kirjeäänestyksen hyväksytyt (turkoosit) vaalikuoret

Kuntavaaleissa

- erikseen äänestysalueittain lajiteltuna ennakkoäänestyksen hyväksytyt (ruskeat) vaalikuoret ja
- erikseen äänestysalueittain lajiteltuna kirjeäänestyksen hyväksytyt (turkoosit) vaalikuoret

Keskusvaalilautakunnan harkintaan jää, miten se käytännössä suorittaa asiakirjojen tarkastamisen. Keskusvaalilautakunnan on päätettävä mahdollisista valmistavista toimenpiteistä ennen kaikkea sen perusteella, kuinka paljon ja minkä tyyppisiä asiakirjoja keskusvaalilautakuntaan arvioidaan saapuvan.

Jos tarkastettavia asiakirjoja on odotettavissa vähän, voi päätösvaltainen keskusvaalilautakunta itse tarkastaa kaikki asiakirjat yhdessä tai useammassa kokouksessa. Jos taas tarkastettavia asiakirjoja tulee runsaasti, keskusvaalilautakunta voi päättää, että keskusvaalilautakunnan sihteeri yhdessä avustavan henkilökunnan kanssa suorittaa asiakirjojen valmistavan tarkastamisen keskusvaalilautakunnan käsittelyä varten lautakunnan antamien ohjeiden mukaisesti. Keskusvaalilautakunnan on tällöin huolehdittava tarpeellisen valvonnan järjestämisestä.

Keskusvaalilautakunnan on kiinnitettävä erityistä huomiota tarkastusmenettelyn turvallisuuteen ja luotettavuuteen. Menettelyn on oltava sellainen, että se ei anna aihetta minkäänlaisiin epäilyksiin menettelyn asianmukaisuudesta. Kaikki väärinkäytösmahdollisuudet tulee sulkea pois. Tämä tarkoittaa esimerkiksi, että

- vähintään kahden henkilön on oltava samanaikaisesti paikalla aina kun asiakirjoja käsitellään,
- tarkastusta suorittavien henkilöiden ulottuvilla ei ole käyttämättömiä vaaliasiakirjoja eikä vaalileimasimia,
- tila, jossa tarkastus suoritetaan, on riittävän avoin, jotta tarkastuksen valvonta on mahdollista toteuttaa.

Tarkastamiseen liittyvät ratkaisut, kuten kaikki huomioon ottamatta jättämiset, keskusvaalilautakunnan on tehtävä päätösvaltaisessa kokouksessa.

Esittelijä

Hallintosihteeri

Päätösesitys

Valtuutetaan keskusvaalilautakunnan sihteeri yhdessä määräämiensä keskushallinnon viranhaltijoiden ja toimihenkilöiden kanssa huolehtimaan ennakoöänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisesta siten, että keskusvaalilautakunta voi ne kokouksessaan 11.4.2025 hyväksyä yhdellä kertaa.

Päätös

Hyväksyi esityksen.